

Η 5η Βασική Αρχή των Δικαιωμάτων των Παιδιών

Τα παιδιά όλου του κόσμου συγκεντρώθηκαν για να συζητήσουν και να μάθουν τα δικαιώματά τους. Για να συνεννοηθούν μεταξύ τους χρησιμοποιούσαν την παγκόσμια γλώσσα... της αγάπης. Είχαν ήδη συζητήσει τις 4 πρώτες βασικές αρχές των δικαιωμάτων τους όταν ακούστηκε μια φωνή...

— Εεε! Σταθείτε... Πού πάτε; Είμαι και εγώ εδώ, φώναζε όσο μπορούσε πιο δυνατά πλησιάζοντας σιγά σιγά ο Μπίλι.

Τα παιδιά έστρεψαν το βλέμμα τους προς την κατεύθυνση όπου ακουγόταν η φωνή. Ένα ωραίο κεφαλάκι πρόβαλε με μάτια τόσο μεγάλα και το στόμα κλειστό σαν να κρατούσε από καιρό ένα τρομερό μυστικό. Τα παιδιά ανυπόμονα και περίεργα έβλεπαν την προσπάθεια που έκανε για να τα φτάσει.

— Έχω κι εγώ ένα δικαίωμα, είπε μόλις τα πλησίασε, που είναι μόνο για μένα.

— Μόνο για σένα; Πώς γίνεται αυτό; ρώτησε η Κατρίν.

— Τι δικαίωμα; ρώτησαν τα άλλα παιδιά γεμάτα απορία.

— Το δικαίωμα να με μεταχειρίζονται με τον ειδικό τρόπο που πρέπει, να με εκπαιδεύουν και να με φροντίζουν, όπως πρέπει.

— Τι όπως πρέπει;

— Δηλαδή εσύ έχεις ένα δικαίωμα παραπάνω από μας; Δεν είναι άδικο αυτό; Γιατί; ρώτησε κάπως αγριεμένα ο Δημήτρης.

— Γιατί, γιατί γεννήθηκα, χωρίς να φταίω γι' αυτό, με κάποιες αδυναμίες..., προσπαθούσε να εξηγήσει ο Μπίλι. Τα χέρια μου δεν πιάνουν μερικές φορές καλά, τα πόδια μου δεν πατούν στέρεα και δεν μπορώ να περπατήσω καλά. Άλλα παιδιά σαν εμένα δυσκολεύονται να μιλήσουν, το μυαλό τους κουράζεται και σταματά... Γι' αυτό χρειαζόμαστε τη φροντίδα των άλλων. Χωρίς αυτή δεν μπορούμε να κάνουμε κάποια πράγματα. Όταν ξέρουμε όμως ότι φροντίζουν για μας, ότι μας αποδέχονται, ότι μας αγαπούν, τότε αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες μας πιο εύκολα. Γινόμαστε δυνατοί και άξιοι να

Ζωγραφιά από το παιδικό εργαστήρι του Στέλιου Μαυρομάτη.
Παιδιά στα χίλια χρώματα, Μαρία Μπνιάδου, εκδ. Ιανός Θεσσαλονίκη, 2000

ζήσουμε ισότιμα με όλους σας στην κοινωνία, απάντησε με μια φωνή γεμάτη θέληση ο Μπίλι, εκπροσωπώντας άλια όλα τα παιδιά με ιδιαιτερότητες και συνέχισε: το δικαίωμα αυτό καταλάβατε τώρα γιατί μου το δίνουν; Για να συμπληρώσω τις αδυναμίες που έχω. Δε ζηλεύετε, πιστεύω...

— Όχι, όχι, καταλαβαίνουμε. Το δικαίωμα αυτό, το 5ο δικαίωμα, είναι μόνο δικό σου, είπαν όλα τα παιδιά μαζί. Είμαστε μαζί σου για να το διεκδικήσουμε όλοι μαζί για σένα, για όλα τα παιδιά του κόσμου που έχουν ιδιαιτερότητες. Είμαστε οι φίλοι σου.

Τα παιδιά μέσα τους βαθιά κατάλαβαν πολλά πράγματα. Ένιωσαν πιο μεγαλωμένα, πιο υπεύθυνα και πίστεψαν πως μπορούν κάτι να κάνουν και αυτά για τους άλλους που τους χρειάζονται. Αυτό γέμισε τις καρδιές τους από ευτυχία και κουβέντιαζαν, σκέφτονταν φωναχτά, έδειχναν πόσο πολύ χαίρονταν και πόσο ένιωθαν ευχαριστημένα!

Μαρία Μηνιάδου, *Παιδιά στα χίλια χρώματα*, εκδ. Ιανός, Θεσσαλονίκη, 2000 (διασκευή)

- 1.** Σημειώστε στο κουτάκι δίπλα στην πρόταση που περιγράφει σωστά την 5η αρχή των δικαιωμάτων του παιδιού:

- ❖ Οι μεγάλοι πρέπει να μεταχειρίζονται όλα τα παιδιά με ειδικό τρόπο, να τα εκπαιδεύουν και να τα φροντίζουν.
- ❖ Οι μεγάλοι πρέπει να μεταχειρίζονται τα παιδιά που έχουν κάποιες αδυναμίες με ειδικό τρόπο, να τα εκπαιδεύουν και να τα φροντίζουν.

- 2.** Τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι κοντά μας.

- Αν υπάρχει κάποιος συμμαθητής σας με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ζητήστε του να σας μιλήσει για τις δυσκολίες που συναντά στις μετακινήσεις του, στο παιχνίδι, στο σχολείο και με ποιον τρόπο τις αντιμετωπίζει.
- Συζητήστε στην τάξη για τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και για το πώς θα μπορούσατε να δείξετε τον σεβασμό σας στα δικαιώματά τους.

- 3.** Ρίξτε μια ματιά στο κείμενο και γράψτε στα κενά τις λέξεις: **που, πού, πως, πώς** για να θυμηθείτε τη στιγμή που τα παιδιά συνάντησαν τον Μπίλι:

«Ο Μπίλι, όταν είδε τα άλλα παιδιά να φεύγουν, τα πλοσίασε και τους είπε:

— Εεε! Σταθείτε. **Πού** πάτε; Είμαι κι εγώ εδώ» και τα παιδιά έστρεψαν το βλέμμα τους προς τα εκεί όπου ακουγόταν η φωνή.

Όταν τους εξήγησε **πώς** έχει κι αυτός ένα δικαίωμα **πον** είναι μόνο γι' αυτόν, η Κατρίν ρώτησε:

— Μόνο για σένα; **Πός** γίνεται αυτό;»

Οι λέξεις **πώς**, **πού** παίρνουν τόνο όταν:

1. Μ' αυτές ξεκινούν ερωτηματικές προτάσεις:

► **Πώς** πήγες στο θέατρο;

Με ρώτησε **πώς** πήγα στο θέατρο.

► **Πού** πήγες χθες;

Ήθελε να μάθει **πού** πήγα χθες.

2. Στις εκφράσεις:

πού και πού, αραιά και πού, από πού και ως πού, πού να σ' τα λέω! πώς! πώς και πώς.

Βάλτε τόνο στα **που** και **πως**, όπου χρειάζεται:

- ✿ Πού να σου τα λέω! Τώρα έμαθα πως στο σχολείο μας θα κατασκευάσουν μια ράμπα για τα παιδιά με κινητικά προβλήματα.
- ✿ Πώς και πώς περιμένω να συναντήσω στις καλοκαιρινές μου διακοπές τον φίλο μου από τη Σουηδία!
- ✿ Ρωτήσαμε τον δάσκαλό μας πώς διαβάζουν τα τυφλά παιδιά.
- ✿ Πήγα στο βιβλιοπωλείο για να αγοράσω το βιβλίο .....**που**..... μου σύστοσες πάνω στα δικαιώματα των παιδιών.

4. Ενώστε τις παρακάτω προτάσεις με τους συνδέσμους **ότι**, **πώς**, **που**, για να δείτε τι είπε ο Δημήτρης στον πατέρα του όταν γύρισε από τη συνάντηση των παιδιών:

- ✿ Όλα τα παιδιά πίστεψαν **πώς**..... μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα για όσους τους χρειάζονται.
- ✿ Άκουσα τον Μπίλι να λέει: «Είναι σημαντικό .....**ότι**..... πολλοί άνθρωποι ενδιαφέρονται για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Κι εμείς, όταν **πώς** .....**ότι**..... μας φροντίζουν, ...**ότι**..... μας αποδέχονται, ...**ότι**..... μας αγαπούν, τότε αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες μας πιο εύκολα».
- ✿ Φαίνεται .....**πώς**..... όλα τα παιδιά μπορούν να γίνουν φίλοι μεταξύ τους και να μεταφέρουν την αγάπη τους και στους μεγάλους.
- ✿ Τα τραγούδια μας έλεγαν .....**πώς**..... όλα τα παιδιά επιθυμούν την ειρήνη και θα αγωνιστούν γι' αυτή.

Οι σύνδεσμοι **ότι**, **πώς**, **που** λέγονται ειδικοί.

5. Φτιάξτε τις οικογένειες των λέξεων του κειμένου: **φωνή, πιστεύω, φίλος**. Γράψτε όσες ξέρετε και συμπληρώστε κι άλλες από το λεξικό σας.

Όλες οι λέξεις που προέρχονται από την ίδια λέξη και έχουν σχηματιστεί είτε με παραγωγή είτε με σύνθεση αποτελούν μια **οικογένεια**.

φωνάζω, φωνακλάς,

πιστός, -ή, -ό,

φιλία, φιλικός, -ή, -ό

φωναχτός, -ή, -ό

πιστευτός, -ή, -ό

φιλιώνω, φιλαράκος,

φωνήεν, φωνητική,

πίστη, εμπιστοσύνη,

συμφιλίωση

εκφωνητής

έμπιστος, -η, -ο

6. Αντιγράψτε την παράγραφο του κειμένου που δείχνει πώς ένιωσαν τα παιδιά μετά τη συζήτηση που είχαν με τον Μπίλι.

Τα παιδιά μέσα τους βαθιά κατάλαβαν πολλά πράγματα. Ένιωσαν πιο μεγαλωμένα, πιο υπεύθυνα και πίστεψαν πως μπορούν κάτι να κάνουν και αυτά για τους άλλους που τους χρειάζονται. Αυτό γέμισε τις καρδιές τους από ευτυχία και κουβέντιαζαν, σκέφτονταν φωναχτά, έδειχναν πόσο πολύ χαίρονταν και πόσο ένιωθαν ευχαριστημένα!

.....
.....
.....

Μαρία Μηνιάδου, *Παιδιά στα χίλια χρώματα*,
εκδ. Ιανός, Θεσσαλονίκη, 2000

Η 5η Βασική Αρχή των Δικαιωμάτων των Παιδιών

1

- Διαβάστε στα παρακάτω αποσπάσματα:

❖ τι λέει η Μυρτώ, μια μαθήτρια της Δ' τάξης που είναι τυφλή, για τον τρόπο που αντιμετωπίζει τις δυσκολίες της κατάστασής της, ποιοι τη βοηθούν και ποιες δραστηριότητες έχει:

«... Μαθαίνω αγγλικά και πιάνο και διαβάζω με τη μουχανή Μπράιγ. Κάνω γυμναστική και τρέχω στη ρεματιά με τον Δημήτρη, τον γυμναστή μου. Έχω και έναν σκύλο. Είναι κούκλος, δε γαβγίζει πολύ, είναι λαμπραντόρ, τον βάφτισα «Τονίο» και, όταν εκπαιδευτεί, θα γίνει οδηγός μου, θα με βοηθά να περπατάω στο πεζοδρόμιο, να περνώ τις διαβάσεις...

... Η μαμά μου μου διαβάζει σχεδόν κάθε βράδυ Ελύτη, Ρίτσο, Λειβαδίτη και Κική Δημουλά, την οποία γνώρισα τυχαία και είμαι περήφανη γι' αυτό.

... Ο μπαμπάς μου λέει πως πρέπει να μάθω ν' αγαπώ όλους τους ανθρώπους, να είμαι γενναιόδωρη και καλόψυχη και να συγχωρώ όσους δε με καταλαβαίνουν και με πικραίνουν».

❖ τι λένε και κάποια άλλα παιδιά για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν καθημερινά:

«... Δε θέλω να υπάρχουν πάνω στα πεζοδρόμια παρκαρισμένα αυτοκίνητα, μουχανάκια, κάδοι απορριμμάτων...» (Κική)

«... Τα μέσα συγκοινωνίας να ανακοινώνουν τις στάσεις...» (Κωνοταντίνος)

«... Να υπάρχουν πχπτικά φανάρια στους δρόμους και οι καταστηματάρχες να μπν κατεβάζουν πολύ κάτω τις τέντες...» (Βασίλης)

παιδική εφημερίδα της Καθημερινής. Οι Ερευνητές πάνε παντού, 22/11/2003 (διασκευή)

- Εντοπίστε στη γειτονιά σας, στο σχολείο σας, στην πόλη ή στο χωριό όπου μένετε τι πρέπει να αλλάξει σε κάποιους χώρους (πεζοδρόμια, μαγαζά, λεωφορεία, αθλητικούς χώρους, κινηματογράφους, θέατρα, σχολεία κ.ά.) για να διευκολύνονται τα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Ενώστε τη φωνή σας με τις δικές τους φωνές. Γράψτε μια επιστολή στον δήμαρχο, στην οποία θα του επισημαίνετε όσα προβλήματα εντοπίσατε και θα προτείνετε λύσεις για να γίνει η ζωή των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες πιο εύκολη και πιο ευχάριστη.

... Δημοτικό σχολείο .....

οδός .....

τηλ./φαξ .....

e-mail.....

Τόπος Ημερομηνία .....

Προσφώνηση:

Άγαπη... κ.

περιγράψτε:

- ▶ τον σκοπό της επιστολής σας
- ▶ ποια είναι τα προβλήματα που εντοπίσατε και σε ποιους χώρους
- ▶ Ένα επεισόδιο ή μια συνομιλία με κάποιο άτομο με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- ▶ τι λύσεις προτείνετε.

Χαιρετισμός-
υπογραφή:
Με εκτίμηση
Οι μαθητές...